

**UCHWAŁA NR X/52/11
RADY GMINY NOWOSOLNA**

z dnia 26 października 2011 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Nowosolna do roku 2020

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2001 r. Nr 142, poz.1591, z 2002 r. Nr 23 poz.220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153 poz.1271, Nr 214, poz.1806, z 2003 r. Nr 80, poz.717, Nr 162, poz.1568, z 2004 r. Nr 116, poz.1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, z 2006 r. Nr 17, poz.128, Nr 175, poz.1457, Nr 102, poz.1055, Nr 181, poz.1337, z 2007 r. Nr 48, poz.327, Nr 138, poz.974, Nr 173, poz.121, z 2008 r. Nr 180, poz.1111, Nr 223, poz.1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146, Nr 40, poz.230, Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 17, poz. 679, Nr 134, poz. 777) uchwala się, co następuje :

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Nowosolna do roku 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała nr XXXII/169/09 Rady Gminy Nowosolna z dnia 2 czerwca 2009 roku w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju Gminy Nowosolna na lata 2008 - 2017.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Nowosolna.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Nowosolna

Janina Wlazło

Załącznik do Uchwały Nr X/52/11
Rady Gminy Nowosolna
z dnia 26 października 2011 r.

Strategia Rozwoju Gminy Nowosolna do roku 2020

Gmina Nowosolna

Strategia Rozwoju Gminy Nowosolna do roku 2020

Dokument opracowany w oparciu o wyniki spotkań warsztatowych z przedstawicielami partnerów społecznych Gminy Nowosolna.

Wykonawca:
ResPublic Sp. z o.o.
ResManagement s.c.

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane w ramach projektu *Podniesienie jakości działania urzędów i usług dla mieszkańców poprzez wdrożenie zaktualizowanej Metody PRI w gminach i powiatach* współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt był realizowany w partnerstwie przez: Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie reprezentowany przez Małopolską Szkołę Administracji Publicznej (lidera) oraz partnerów: Związek Gmin Wiejskich RP, Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich. Celem projektu było przygotowanie zaktualizowanej metody Planowania Rozwoju Instytucjonalnego (PRI) oraz jej wdrożenie w jednostkach samorządu terytorialnego (gminach i powiatach) biorących udział w projekcie.

Szanowni Państwo

Gmina Nowosolna wykorzystuje wszelkie możliwości wdrażania działań służących poprawie warunków życia mieszkańców, podniesienia jakości usług i działania Urzędu, taka możliwość powstała w wyniku przystąpienia Gminy w 2010 rok do projektu „Podniesienie jakości działania urzędów i usług dla mieszkańców poprzez wdrożenie zaktualizowanej Metody PRI w gminach i powiatach współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego” ramach tego Projektu jednym z jego narzędzi jest „Aktualizacja Strategii Gminy”.

We wrześniu 2010 roku wspólnie z Partnerami Projektu podjęliśmy pracę nad aktualizacją Strategii Gminy Nowosolna do 2020 roku. Zasadniczą przesłanką podjęcia tych działań były zmieniające się uwarunkowania zewnętrzne, konieczność zaktualizowania wcześniejszych projektów i zadań zawartych w Strategii oraz stworzenie nowych. Działanie takie jest niezbędne dla możliwości ubiegania się o środki zewnętrzne oraz dla jeszcze bardziej efektywniejszego zarządzania Gminą.

Prace związane z przygotowaniem poszczególnych elementów Strategii prowadzone były przez zespół ze strony Partnerów, pracowników Urzędu Gminy i samych mieszkańców Gminy Nowosolna. Podczas spotkań warsztatowych powstały konkretne modyfikacje kierunków rozwoju Gminy do 2020. Nie zrezygnowaliśmy przy tym ze wszystkich ustaleń „Strategii Gminy Nowosolna na lata 2008 – 2017”. Przygotowując niniejszy dokument odwoływaliśmy się wielokrotnie do przyjętych założeń i pomysłów, dokonując niezbędnych korekt, wskazując zagrożenia oraz nowe kierunki działania.

Zespół przygotowujący „Strategię Gminy Nowosolna do 2020 roku” zdaje sobie sprawę z konieczności ciągłego udoskonalania i aktualizacji powstałego programu strategicznego. Strategia jest bardzo ważnym dokumentem zarządzania operacyjnego, jest to plan zamierzeń pokazujący kierunki rozwoju Gminy Nowosolna do roku 2020. Jego wykonanie zależy od wielu instytucji i czynników wewnętrznych i zewnętrznych. Dokument ten pokazuje faktyczny stan zamierzeń strategicznych na początku 2011 roku ora stanowi kontynuację procesu rozwoju Gminy. Zawarte w Strategii projekty i zadania mogą być modyfikowane w wyniku zmieniających się warunków wewnętrznych i zewnętrznych, ale zawsze powinny być zbieżne z misją Gminy.

Za powstanie tego ważnego dokumentu składam serdeczne podziękowania wszystkim, którzy uczestniczyli w jego opracowaniu i jednocześnie proszę o włączenie się w jego realizację.

**Wójt Gminy Nowosolna
Tomasz Bystroński**

Prace nad strategią były prowadzone w ramach Zespołu Roboczego składającego się z 31 osób, partnerów społeczno – gospodarczych Gminy Nowosolna. Prace zespołów były podzielone na panele:

- Panel tematyczny zaspokojenie potrzeb społecznych,
- Panel tematyczny zasoby i potencjał Gminy.

Dokument Strategii Rozwoju Gminy Nowosolna do 2020 roku został opracowany na podstawie wyników prac Zespołu Roboczego przez następujące osoby:

Przedstawiciele Urzędu Gminy:

- Tomasz Bystroński   Wójt Gminy Nowosolna
- Małgorzata Lesiak   pracownik Urzędu Gminy

Konsultanci Wykonawcy:

- Jacek Dębczyński   Główny konsultant, ekspert w zakresie planowania strategicznego i operacyjnego, główny moderator
- Michał Kazem-Bek   Koordynator prac, konsultant w zakresie planowania strategicznego i operacyjnego, moderator
- Agnieszka Esz   Konsultant i moderator Zespołu ds. społecznych,
- Paweł Mentelski   Konsultant z zakresu planowania strategicznego i funduszy strukturalnych UE,
- dr Jacek Sołtys   Ekspert w zakresie planowania przestrzennego i planowania strategicznego,
- Grzegorz Romańczuk   Analityk

Partnerzy Gminy Nowosolna:

- Sławomir Adamczewski   Radny Gminy
  - Agnieszka Czerniawska-Gurdała   Kierownik OPS Gminy Nowosolna
  - Justyna Danielewicz   Uniwersytet Łódzki
  - Aneta Darnowska-Męcina   Spółdzielnia socjalna „Na Wzniesieniach”
  - Grażyna Degórska   Mieszkaniec
  - Grzegorz Degórski   Sołtys
  - Paweł Fuchs   Mieszkaniec
  - Małgorzata Kamińska   Radna Gminy
  - Jan Kieler   Zastępca Wójta ; Rada Przedsiębiorców
  - Waław Kowalczyk   Sołtys
  - Katarzyna Kucharska   Radna Gminy
  - Marek Markiewicz   Radny Gminy, Radny Powiatu
  - Marek Motylewski   Dyrektor Gimnazjum w Wiączyńiu Dolnym
  - Renata Niedzielska   Dyrektor GPCKiE
  - Michał Nowacki   Radny Gminy, Prezes OSP Stare Skoszewy
  - Zofia Okońska   Dyrektor SP Skoszewy
  - Jan Ołubiec   SZRKiOR
  - Janusz Pacewicz   Dyrektor ZGKGN
  - Jolanta Palczewska   UKS „Lipiniacy”
  - Barbara Piestrzeniewicz   Sołtys
  - Bożena Pudlarz   GBP Nowosolna
  - Emilia Stankiewicz   Mieszkaniec
  - Aneta Świątczak   Sołtys
  - Anna Trzepińska   Dyrektor SP Lipiny
  - Iwona Wiśniewska   Mieszkaniec
  - Janina Wlazło   Przewodnicząca Rady Gminy
  - Halina Żaromińska   KGW Byszewy
-

1. WPROWADZENIE

Gmina, jako jednostka samorządowa jest organizmem, w którego naturalnym środowisku i przestrzeni krzyżują się złożone procesy społeczno – gospodarcze.

Dążenie do zaspokajania potrzeb mieszkańców, rozwoju infrastruktury technicznej i społecznej a także stymulowanie rozwoju gospodarczego Gminy jest uwarunkowane wieloma czynnikami egzogenicznymi i endogenicznymi.

Podczas tworzenia celów strategicznych zostały uwzględnione występujące w Gminie uwarunkowania. Opracowane cele strategiczne dotyczą spraw, w odniesieniu, do których Gmina i jej partnerzy społeczni mogą podejmować autonomiczne działania. Autonomiczność działań oznacza, że Gmina i jej partnerzy mają prawo do ich podejmowania i nie są uwarunkowani zewnętrznymi decyzjami podejmowanymi poza Gminą.

Przedstawione w Strategii cele strategiczne i operacyjne oraz strategie wdrażania, służące ich realizacji obejmują wszystkie sfery życia i funkcjonowania Gminy Nowosolna. Podczas prac nad strategią zostały wyznaczone cztery główne obszary funkcjonowania Gminy, które nawiązują do zakresu prac Zespołu Roboczego. Są to:

1. Obszar: Infrastruktura techniczna i ochrona środowiska
2. Potrzeby społeczne mieszkańców
3. Turystyka, dziedzictwo kulturowe
4. Rozwój gospodarczy i promocja Gminy

Dlatego Strategia Rozwoju Gminy Nowosolna do 2020 roku jest dokumentem kierunkowym, mapą drogową, która jest podstawą do podejmowania skoordynowanych działań przez wszystkich partnerów społecznych Gminy.

Taki stan rzeczy pozwala na kompleksowe ujęcie zrównoważonego rozwoju Gminy Nowosolna. Cechą planowania strategicznego jest podejście kompleksowe, powoduje to, że realizacja niniejszej Strategii jest wspólnym zadaniem władz samorządowych i wszystkich partnerów Gminy.

Istotnym elementem jest partycypacja społeczna podczas tworzenia i wdrażania strategii.

Do realizacji strategii konieczne będzie podejmowanie następujących działań:

- Samodzielnie realizowanych przez władze Gminy,
- Samodzielnie realizowanych przez podmioty sektora prywatnego,
- Samodzielnie realizowanych przez organizacje pozarządowe,
- Indywidualnie realizowanych przez mieszkańców i ich nieformalne grupy oraz środowiska,
- Realizowanych wspólnie z udziałem przedstawicieli różnych sektorów (publicznego, prywatnego, pozarządowego).

Bardzo ważnym a zarazem trudnym zadaniem będzie jednoczesne zaangażowanie wszystkich kluczowych dla rozwoju Gminy partnerów. Sukces w tym zakresie jest

---

uwarunkowany: zdolnościami do wzajemnego porozumienia, radzeniem sobie z różnicami interesów poszczególnych grup, wspólnym i jednoznacznym definiowaniem problemów oraz celów, a następnie realizacją wspólnych przedsięwzięć.

Podczas wdrażania strategii Władze Gminy mogą występować w różnych rolach, między innymi, jako:

- Samodzielny i bezpośredni wykonawca działań,
- Inicjator oraz animator działań,
- Uczestnik działań podejmowanych wspólnie z innymi partnerami,
- Wsparcie organizacyjne, techniczne i finansowe działań podejmowanych przez partnerów lokalnych.

Wdrażanie przez władze Gminy Strategii wymaga stosowania operacyjnych narzędzi planistycznych, które pozwolą na podjęcie ostatecznych decyzji, co do wyboru działań i przeznaczonych na ich realizację wielkości środków. Takimi narzędziami mogą być:

- Wieloletnia Prognoza Finansowa
- Wieloletni Plan Inwestycyjny,
- Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego,
- Budżet Gminy,
- Konkretny projekty i programy,
- Aplikacje o zewnętrzne źródła finansowania,
- Zadania wyznaczone gminnym urzędnikom oraz jednostkom podległym Gminie,
- Szczegółowe polityki Gminy (stanowią one zbiór zasad odnoszących się do określonej dziedziny funkcjonowania Gminy), które pozwolą na podjęcie powtarzalnych decyzji według tych samych kryteriów.

Wyżej opisany sposób planowania i wdrażania Strategii pozwoli świadomie oddziaływać na długookresowe procesy społeczne, gospodarcze, przyrodnicze i przestrzenne. Dzięki temu możliwe będzie zarządzanie rozwojem w kolejnych kadencjach i ponad naturalnie występującymi w lokalnym środowisku konfliktami interesów różnych grup.

---

2. ZAŁOŻENIA STRATEGII

Założenia stanowią warunki brzegowe niezbędne do prawidłowego sformułowania Strategii Rozwoju. Zostały one określone na początku jej opracowywania.

Założenia dotyczące dokumentu Strategii:

1. Perspektywa planowania: 2020
2. Decyzje zawarte w strategii rozwoju będą służyły mieszkańcom Gminy,
3. Strategia będzie najogólniejszym dokumentem planistycznym Gminy i tym samym będzie nadrzędna w stosunku do pozostałych dokumentów przyjętych przez władze Gminy,
4. Końcową akceptację strategii podejmuje Rada Gminy w drodze uchwały,
5. Przygotowanie Strategii i jej realizacja będzie uwzględniała zasady zrównoważonego rozwoju,
6. Zadaniem Strategii Rozwoju jest ułatwienie władzom samorządowym utrzymania głównych długookresowych kierunków rozwoju Gminy,
7. Strategia będzie wskazywała zadania wspólne partnerów społecznych,
8. Realizacją strategii będą kierowały władze Gminy.

Założenia dotyczące procesu pracy nad opracowaniem dokumentu Strategii:

1. Strategia opracowana jest z udziałem przedstawicieli społeczności Gminy,
  2. Cele strategii rozwoju zostaną poddane konsultacji społecznej,
  3. Strategia będzie spójna z zamierzeniami zewnętrznymi dokumentach planistycznych.
-

3. MISJA GMINY NOWOSOLNA

Misja stanowi syntetyczną deklarację określającą najwyższego poziomu cel, najogólniejszą koncepcję działania.

W strategii tworzonej z udziałem partnerów społecznych, misja określa też wspólne zobowiązania wobec przyszłości.

Misja Gminy Nowosolna do 2020 roku:

Gmina Nowosolna to godne, przyjazne mieszkańcom miejsce do życia, dobrze wyposażone w infrastrukturę, z przyciągającymi turystów walorami przyrodniczymi oraz atrakcyjnymi terenami inwestycyjnymi, gdzie szczególnie dba się o godne warunki życia mieszkańców, rozwój młodego pokolenia oraz przyrodę

---

4. CELE GMINY NOWOSOLNA

Cele strategiczne i przypisane do nich cele operacyjne Gminy Nowosolna określone są do roku 2020 i służą osiągnięciu misji Gminy.

Cele strategiczne określają rezultaty o najważniejszym znaczeniu w długiej perspektywie. Przypisane im cele operacyjne wyznaczają kierunki działań, co do przedsięwzięć właściwych dla koncepcji rozwoju Gminy.

Cele strategiczne i operacyjne związane są z decyzjami dotyczącymi utrzymania lub zmiany wykorzystania zasobów Gminy.

Cele strategiczne i operacyjne zawarte w niniejszym dokumencie powstały na podstawie oceny aktualnej sytuacji uwzględniającej zidentyfikowane w uspołecznionym procesie pracy problemy i czynniki wewnętrzne (słabe i mocne strony Gminy Nowosolna) oraz zewnętrzne (szanse i zagrożenia w otoczeniu) wpływające na perspektywę rozwoju Gminy.

4.1 CELE STRATEGICZNE

Cele strategiczne zostały opracowane w 4 głównych wyznaczonych wcześniej obszarach funkcjonowania Gminy Nowosolna. Cele strategiczne w podziale na obszary prezentują się następująco:

Obszar: Infrastruktura techniczna i ochrona środowiska

1. Zaspokojone potrzeby mieszkańców względem infrastruktury technicznej i ochrony środowiska

Obszar: Potrzeby społeczne mieszkańców

2. Lepsze warunki życia mieszkańców

Obszar: Turystyka, dziedzictwo kulturowe

3. Rozwinięta turystyka w oparciu o dziedzictwo kulturowe i walory przyrodnicze

Obszar: Rozwój gospodarczy i promocja Gminy

4. Wysoki poziom rozwoju gospodarczego Gminy
  5. Skuteczna promocja Gminy
-

4.2 DRZEWO CELÓW OPERACYJNYCH

Misja:

Gmina Nowosolna to godne, przyjazne mieszkańcom miejsce do życia, dobrze wyposażone w infrastrukturę, z przyciągającymi turystów walorami przyrodniczymi oraz atrakcyjnymi terenami inwestycyjnymi, gdzie szczególnie dba się o godne warunki życia mieszkańców, rozwój młodego pokolenia oraz przyrodę

Cele strategiczne	Cele operacyjne
1. Zaspokojone potrzeby mieszkańców względem infrastruktury technicznej i ochrony środowiska	1.1. Zmodernizowana i rozbudowana sieć wodociągowa 1.2. Pełna sanitacja obszaru Gminy 1.3. Rozbudowana i zmodernizowana infrastruktura drogowa na terenie Gminy 1.4. Rozbudowane oświetlenie przy drogach gminnych i powiatowych 1.5. Zwiększony poziom bezpieczeństwa na drogach gminnych, powiatowych i krajowych 1.6. Rozwinięty transport publiczny 1.7. Powszechny dostęp do Internetu w oparciu o metropolitalną sieć szerokopasmowego Internetu 1.8. Wysoka jakość środowiska przyrodniczego 1.9. Wykonanie odwodnienia terenu Gminy
2. Lepsze warunki życia mieszkańców	2.1. Rozwinięta baza lokalowa instytucji kultury i edukacji 2.2. Rozwinięta baza sportowa 2.3. Rozszerzona oferta zagospodarowania czasu wolnego dzieci, młodzieży oraz dorosłych 2.4. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy 2.5. Skuteczna opieka socjalna 2.6. Zwiększona jakość usług lokalnych instytucji publicznych 2.7. Rozwinięte więzi społeczne mieszkańców
3. Rozwinięta turystyka w oparciu o dziedzictwo kulturowe i walory przyrodnicze	3.1. Dostępne ścieżki, miejsca edukacyjne, sieć szlaków turystycznych i miejsc postojowych 3.2. Rozwinięta agroturystyka 3.3. Kultywowanie tradycji lokalnych i regionalnych
4. Wysoki poziom rozwoju gospodarczego Gminy	4.1. Rozwinięte rolnictwo i agroturystyka 4.2. Rozwój strefy przemysłowej i przedsiębiorczości
5. Skuteczna promocja i informacja	5.1. Skuteczna promocja terenów inwestycyjnych 5.2. Skuteczna promocja oferty turystycznej Gminy 5.3. Skuteczna informacja mieszkańców 5.4. Rozwinięta współpraca z gminami partnerskimi, sąsiednimi i organizacjami samorządowymi oraz pozarządowymi

4.3 STRATEGIE DZIAŁANIA ORAZ ZADANIA REALIZACYJNE DO POSZCZEGÓLNYCH CELÓW

Do każdego celu strategicznego zostały opracowane sposoby ich osiągnięcia w postaci głównych działań. W ramach przedstawionych działań mogą znajdować się strategie wdrażania, zadania realizacyjne oraz projekty.

Strategia wdrażania stanowi rozwinięcie treści zadania wskazujące, jakimi sposobami będzie najefektywniej i najlepiej osiągnąć cele operacyjne poprzez realizację danego zadania.

Zadania to przedsięwzięcia, które nie wymagają rozbudowanej struktury i procedury przygotowania działań i mogą być przypisane do realizacji pojedynczej jednostce organizacyjnej lub osobie, której doświadczenia, wiedza i kompetencje powinny wystarczyć do wykonania tego zadania.

W praktyce planowania strategicznego stosuje się różne rozwiązania w zakresie umiejscowienia w strukturze planu strategii działania. W przypadku, gdy strategię działania mają charakter bardziej ogólny mogą być przypisane do całego obszaru Strategii, który służy realizacji, co najmniej jednego celu strategicznego. W tej sytuacji jedna strategia działania może służyć osiągnięciu więcej niż jednego celu strategicznego lub operacyjnego. W przypadku formułowania strategii działania bardziej szczegółowych mogą one być przypisywane bezpośrednio do poszczególnych celów operacyjnych danego obszaru.

Obszar: Infrastruktura techniczna i ochrona środowiska	
Cel strategiczny: 1. Zaspokojone potrzeby mieszkańców względem infrastruktury technicznej i ochrony środowiska	
Cele operacyjne	Strategie działania i zadania realizacyjne
1.1. Zmodernizowana i rozbudowana sieć wodociągowa	<ul style="list-style-type: none"> – Wyeliminowanie stosowania rur azbestowych poprzez budowę nowych linii wodociągowych – Budowa sieci wodociągowych na gminnych terenach inwestycyjnych i budowlanych – Modernizacja hydroforni, wraz z budową studni redukcyjnych
1.2. Pełna sanitacja obszaru Gminy	<ul style="list-style-type: none"> – Podłączenie części obszaru Gminy do sieci kanalizacji aglomeracji łódzkiej, – Wdrożenie programu budowy przydomowych oczyszczalni,
1.3. Rozbudowana i zmodernizowana infrastruktura drogowa na terenie Gminy	<ul style="list-style-type: none"> – Współpraca z powiatem w zakresie wspólnych inwestycji drogowych, – Modernizacja i rozbudowa dróg gminnych i osiedlowych (z), – Budowa sieci chodników i ścieżek rowerowych przy drogach gminnych, powiatowych i krajowych,
1.4. Rozbudowane oświetlenie przy drogach gminnych i powiatowych	<ul style="list-style-type: none"> – Opracowanie i realizacja planu oświetlenia dróg na terenie Gminy
1.5. Zwiększony poziom bezpieczeństwa na drogach gminnych, powiatowych i krajowych	<ul style="list-style-type: none"> – Budowa sygnalizacji świetlnej i innych urządzeń drogowych przy najbardziej niebezpiecznych miejscach drogowych, – Dostosowanie organizacji ruchu do potrzeb mieszkańców Gminy,
1.6. Rozwinięty transport publiczny	<ul style="list-style-type: none"> – Przystosowanie częstotliwości kursów i liczby linii autobusowych na terenie Gminy do potrzeb mieszkańców – Rozeznanie możliwości innych dostawców usług transportowych
1.7. Powszechny dostęp do Internetu w oparciu o metropolitalną sieć szerokopasmowego Internetu	<ul style="list-style-type: none"> – Doprowadzenie szerokopasmowej sieci Internetu do wszystkich zainteresowanych mieszkańców i firm na terenie Gminy

1.8. Wysoka jakość środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> – Systematyczna zbiórka odpadów wielkogabarytowych i „elektrośmieci” – Wdrożenie systemu kontroli wywozu nieczystości płynnych, – Likwidacja dzikich wysypisk śmieci – Podniesienie estetyki przestrzeni publicznej
1.9. Wykonanie odwodnienia terenu Gminy	<ul style="list-style-type: none"> – Oznaczenie zlewni wód opadowych – Wykonanie rowów odpływowych

Obszar: Potrzeby społeczne mieszkańców

Cel strategiczny:

2. Lepsze warunki życia mieszkańców

Cele operacyjne	Strategie działania, zadania realizacyjne
2.1. Rozwinięta baza lokalowa instytucji kultury i edukacji	<ul style="list-style-type: none"> – Działania na rzecz rozwiązania problemów opieki przedszkolnej, – Wspieranie przy tworzeniu punktów przedszkolnych, – Budowa obiektów wielofunkcyjnych służących edukacji i rozwojowi kultury, – Remonty i modernizacje istniejących świetlic wiejskich, – Dostosowanie placówek kultury i edukacji do potrzeb osób niepełnosprawnych,
2.2. Rozwinięta baza sportowa	<ul style="list-style-type: none"> – Rozbudowa infrastruktury istniejących obiektów sportowych, – Budowa boisk typu „Orlik”,
2.3. Rozszerzona oferta zagospodarowania czasu wolnego dzieci, młodzieży oraz dorosłych	<ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie inicjatyw mieszkańców w zakresie tworzenia miejsc służących lokalnej integracji i rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego, – Poprawa infrastruktury w „Centrach Wsi”, – Rozwinięcie oferty kulturalnej, sportowej i integracyjnej w istniejących obiektach na terenie Gminy, – Dążenie do maksymalnego wykorzystania istniejącej bazy sportowej i kulturalnej, – Wspieranie organizacji lokalnych imprez okolicznościowych ,
2.4. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy	<ul style="list-style-type: none"> – Edukacja ekologiczna poprzez wydawanie stosownych publikacji i akcje ekologiczne, – Propagowanie gospodarstw ekologicznych i produkcji ekologicznej,
2.5. Skuteczna opieka socjalna	<ul style="list-style-type: none"> – Zapewnianie dostępu do lokali socjalnych i komunalnych dla osób potrzebujących, – Aktywne prace z mieszkańcami potrzebującymi pomocy socjalnej, za pomocą najnowszych narzędzi i metod, – Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu skutecznej realizacji gminnych zadań z zakresu opieki społecznej, – Aktywne działania w ramach ekonomii społecznej – wspieranie Spółdzielni Socjalnej,
2.6. Zwiększona jakość usług lokalnych instytucji publicznych	<ul style="list-style-type: none"> – Zwiększanie efektywności pozyskiwania środków zewnętrznych, – Usprawnienie przepływu informacji Obywatel – Urząd, – Likwidacja barier architektonicznych w dostępie do instytucji publicznych,
2.7. Rozwinięte więzi społeczne mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> – Zmiana nazwy Gminy, – Zachęcanie mieszkańców do meldowania się na terenie Gminy, – Poprawa przepływu informacji między społecznością Gminy, – Wspieranie zakładania lokalnych stowarzyszeń i organizacji.

Obszar: Turystyka, dziedzictwo kulturowe

Cel strategiczny:

3. Rozwinięta turystyka w oparciu o dziedzictwo kulturowe i walory przyrodnicze

Cele operacyjne	Strategie działania, zadania realizacyjne
3.1. Dostępne ścieżki, miejsca	<ul style="list-style-type: none"> – Współpraca z Parkiem Krajobrazowym i pozarządowymi

edukacyjne, sieć szlaków turystycznych i miejsc postojowych	<p>organizacjami turystycznymi przy tworzeniu nowych szlaków turystycznych z wykorzystaniem zewnętrznych źródeł finansowania,</p> <ul style="list-style-type: none"> – Oznakowanie miejsc godnych uwagi w kategorii historycznej, przyrodniczej i kulturowej w Gminie,
3.2. Rozwinięta agroturystyka	<ul style="list-style-type: none"> – Szkolenia dla osób zainteresowanych tworzeniem gospodarstw agroturystycznych, – Działania promocyjne dla agroturystyki, – Stworzenie systemu zachęt motywujących do zakładania gospodarstw agroturystycznych,
3.3. Kultywowanie tradycji lokalnych i regionalnych	<ul style="list-style-type: none"> – Organizacja wydarzeń kulturalnych, – Wspieranie lokalnej twórczości, – Kultywacja lokalnej obyczajowości.

Obszar: Rozwój gospodarczy i promocja w Gminie

Cel strategiczny:

4. Wysoki poziom rozwoju gospodarczego w Gminie

Cele operacyjne	Strategie działania, zadania realizacyjne
4.1. Rozwinięte rolnictwo	<ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie rozwoju agroturystyki i upraw ekologicznych, – Prowadzenie szkoleń dla rolników i pomocy w zakresie pozyskiwania środków z UE, – Podjęcie współpracy z nadleśnictwem w celu ochrony przed dzikimi zwierzętami,
4.2. Rozwój strefy przemysłowej i przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> – Wzbogacenie infrastruktury technicznej z uwzględnieniem ochrony interesów okolicznych mieszkańców, – Stworzenie systemu ulg dla potencjalnych inwestorów, – Wspieranie lokalnej przedsiębiorczości poprzez organizowanie szkoleń,

Cel strategiczny:

5. Skuteczna promocja i informacja

5.1. Skuteczna promocja terenów inwestycyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – Opracowywanie atrakcyjnych materiałów promocyjnych, – Promocja poprzez uczestnictwo w targach,
5.2. Skuteczna promocja oferty turystycznej Gminy	<ul style="list-style-type: none"> – Stała współpraca z organizacjami turystycznymi, – Promocja poprzez uczestnictwo w targach,
5.3. Skuteczna informacja mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> – Stworzenie systemu i prowadzenie skutecznej komunikacji z mieszkańcami,
5.4. Rozwinięta współpraca z gminami partnerskimi, sąsiednimi i organizacjami samorządowymi oraz pozarządowymi	<ul style="list-style-type: none"> – Nawiązanie i rozwój współpracy partnerskiej z innymi gminami.

5. LISTA DOKUMENTÓW GMINY NOWOSOLNA O ZNACZENIU STRATEGICZNYM

Poniżej przedstawione dokumenty determinują możliwość skutecznej realizacji Strategii Rozwoju Gminy Nowosolna do 2020 roku. Dokumenty te są traktowane, jako plany i programy realizacyjne Strategii, część z nich ustanawia warunki do działania oraz określa, jakie zachowania dla uczestników życia społecznego i gospodarczego są zgodne z celami Strategii.

Programy są to obszerne plany operacyjne – podstawy organizowania działań w określonym czasie. Obejmują zbiory przedsięwzięć i zadań, połączone wspólnym celem lub dziedziną. W skład programów mogą też wchodzić polityki. Duże programy, składające się z wielu przedsięwzięć, dzieli się czasem na podprogramy, zaś przedsięwzięcia łączy w pakiety.

Lista planów i programów

W obecnej sytuacji, po przeanalizowaniu sytuacji społeczno gospodarczej Gminy, podczas prac nad aktualizacją Strategii Rozwoju Gminy Nowosolna, należy zaktualizować i dostosować do obecnych potrzeb lub stworzyć następujące programy czy plany:

1. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowosolna
2. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Nowosolna
3. Prognoza Finansowa na lata 2011-2015
4. Wieloletni Plan Finansowy i Inwestycyjny Gminy Nowosolna na lata 2008 - 2017
5. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność pożytku publicznego w Gminie Nowosolna
6. Program Ochrony Środowiska oraz Gospodarki Odpadami Gminy Nowosolna
7. Program usuwania azbestu oraz wyrobów zawierających azbestyna terenie Gminy Nowosolna
8. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Nowosolna na lata 2007 – 2013
9. Regulamin utrzymania czystości i porządku
10. Projekty współfinansowane z funduszy unijnych
11. Program rozwoju sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w Gminie Nowosolna
12. Program Aktywności Lokalnej dla Gminy Nowosolna
13. Plany Odnowy Miejscowości

Lista polityk branżowych

Polityki są to zestawy działań ciągłych lub powtarzalnych (zwłaszcza wobec innych podmiotów, niepodporządkowanych) ukierunkowane na osiągnięcie celu (związki celów).

Wytyczne polityk zawierają ogólne wskazówki dla podejmowania decyzji, np. granice decyzji (pole decyzji dopuszczalnych, kryteria podejmowania decyzji, przede wszystkim wykaz instrumentów do stosowania (mogą to być instrumenty finansowe, np. dotacje, granty, nagrody, gwarancje kredytu, fiskalne, np. ulgi, zwolnienia, prawne, np. certyfikaty, zezwolenia, informacyjne i inne. Niektóre instrumenty wymagają określenia parametrów, np. stawek finansowych, mierników zawartych w przepisach regulacyjnych itp.).

Opracowanie poniższych polityk przyczyni się do skutecznej realizacji celów Strategii Rozwoju Gminy Nowosolna do 2020 roku.

1. Polityka rozwoju oświaty i opieki przedszkolnej w Gminie Nowosolna
  2. Polityka rozwoju kultury, sportu i turystyki w Gminie Nowosolna
  3. Polityka wspierania aktywności społecznej mieszkańców Gminy Nowosolna
  4. Polityka rozwoju przedsiębiorczości w Gminie Nowosolna
-

6. ANALIZA SPÓJNOŚCI STRATEGII Z DOKUMENTAMI ZEWNĘTRZNYMI

Poniżej zostało zaprezentowane podsumowanie zawartego w odrębnym opracowaniu dokumentu: *Analiza spójności Strategii Rozwoju Gminy Nowosolna do 2020 roku z dokumentami zewnętrznymi*. Opracowanie te pozwala ocenić zgodność opracowanej Strategii z dokumentami strategicznymi w otoczeniu.

Dokument planistyczny	Ocena		
	Maksymalna możliwa liczba punktów	Uzyskana liczba punktów	Procent maksymalnej liczby punktów
Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego na lata 2007 – 2020	42	32	76%
Strategia Rozwoju Powiatu Łódzkiego Wschodniego	39	26	67%
Razem	81	58	72%

Strategia Rozwoju Gminy Nowosolna do 2020 roku w przeprowadzonej analizie spójności z dokumentami strategicznymi w otoczeniu uzyskała razem **58 na 81** możliwych do otrzymania punktów (72%). Jest to wysoki poziom zgodności celów pomiędzy tymi dokumentami.

Na tej podstawie można stwierdzić, że Strategia Rozwoju Gminy Nowosolna do 2020 roku dobrze wpisuje się w podstawowe dokumenty strategiczne w otoczeniu.

Gmina Nowosolna

Diagnoza Gminy Nowosolna

Dokument opracowany w oparciu o wyniki spotkań warsztatowych z przedstawicielami partnerów społecznych Gminy Nowosolna.

Wykonawca:
ResPublic Sp. z o.o.
ResManagement s.c.

Czynniki rozwojowe Gminy Nowosolna

Podczas spotkań warsztatowych uczestnicy identyfikowali czynniki sprzyjające (mocne strony i szanse) oraz niesprzyjające (słabe strony, zagrożenia) dotyczące rozwoju Gminy Nowosolna w czterech obszarach:

1. Infrastruktura i ochrona środowiska.
2. Gospodarka i promocja Gminy.
3. Oświata, kultura, turystyka i sport.
4. Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo, tożsamość z gminą, więzi społeczne.

Identyfikacja została przeprowadzona odrębnie dla czynników rozwojowych wewnętrznych (mocne i słabe strony) odnoszących się do Gminy Nowosolna (na które Gmina może w dużym stopniu wpływać) oraz czynników rozwojowych zewnętrznych (szanse i zagrożenia), które odnoszą się do otoczenia Gminy (na które Gmina nie może wpływać lub może wpływać tylko w bardzo ograniczonym stopniu).

Tabela 1. Wyniki przeprowadzonej przez Zespół Roboczy analizy SWOT w obszarze Infrastruktura i ochrona środowiska
INFRASTRUKTURA I OCHRONA ŚRODOWISKA

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> – Obecność Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich, – Wysoki stopień zwodociągowania Gminy, – Wzrost wskaźnika nasycenia terenu drogami gminnymi, – Wysoki stopień gazyfikacji Gminy, – System segregacji odpadów stałych na terenie Gminy, – Realizowany projekt dostępu do szerokopasmowej sieci teleinformacyjnej, 	<ul style="list-style-type: none"> – Bardzo niski stopień skanalizowania Gminy, – Brak oczyszczalni ścieków, – 10% sieci wodociągowej Gminy (z rur azbestowych) wymagająca wymiany, – Zły stan techniczny części dróg w Gminie, – Niewystarczająca ilość chodników i ścieżek rowerowych przy drogach o dużym natężeniu ruchu, – Wzrost natężenia ruchu komunikacyjnego na terenie Gminy, – Silne rozproszenie sieci osadniczej, – Niedostatecznie rozwinięta i o niskich parametrach technicznych sieć elektroenergetyczna, – Niski poziom świadomości i zachowań proekologicznych części mieszkańców Gminy i osób przyjezdnych, – Niedostatek lokali komunalnych i socjalnych,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – Projektowana budowa autostrady na terenie Gminy (szansa w aspekcie ekonomicznym i komunikacyjnym), – Istniejąca sieć kanalizacyjna na terenie Łodzi (możliwość przyłączenia), – Dostępność środków na inwestycje publiczne z budżetu UE, – Dostępność środków na inwestycje prywatne z budżetu UE, 	<ul style="list-style-type: none"> – Projektowana budowa autostrady na terenie Gminy (zagrożenie w aspekcie środowiskowym oraz spójności społecznej i przestrzennej),

Tabela 2. Wyniki przeprowadzonej przez Zespół Roboczy analizy SWOT w obszarze Gospodarka, Promocja Gminy

GOSPODARKA, PROMOCJA GMINY	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> – Korzystna struktura społeczno-demograficzna mieszkańców (duży udział ludzi młodych), – Duże zasoby wykwalifikowanej siły roboczej, – Dostępne tereny inwestycyjne na terenie Gminy, – Proinwestycyjna polityka władz Gminy, – Duża ilość terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową (jednorodzinna i rezydencjonalną), – Aktualny Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy, – Aktywność władz samorządowych, – Wysoki potencjał środowiska naturalnego w kontekście rozwoju turystyki, – 	<ul style="list-style-type: none"> – Obszary chronione (ponad 50% powierzchni Gminy leży w obrębie Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich) - czynnik ograniczający możliwość wykorzystania terenów, – Niedostateczne uzbrojenie terenów inwestycyjnych (na cele mieszkaniowe i przemysłowe), – Niska jakość gleb (dla potrzeb rolnictwa), – Mała powierzchnia gospodarstw, – Konieczność wprowadzenia zmian w planie zagospodarowania przestrzennego, – Trudność w rozwoju gospodarczym na obszarze Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich, – Niska jakość gleb, – Słabo rozwinięte instytucje otoczenia biznesu na terenie Gminy, – Nierozwinięte tradycje gospodarcze,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – Bliskość aglomeracji łódzkiej, – Bliskość rynków zbytu, – Dostępność instytucji wspierających rolnictwo, – Dostępność środków na inwestycje publiczne z budżetu UE, – Dostępność środków na inwestycje prywatne z budżetu UE, 	<ul style="list-style-type: none"> – Część zmian w systemie finansowania samorządów, – Wzrost obciążeń podatkowych, – Zmiany dotyczące ubezpieczeń i opodatkowania rolników, – Polaryzacja ekonomiczna społeczeństwa,

Tabela 3. Wyniki przeprowadzonej przez Zespół Roboczy analizy SWOT w obszarze oświata, kultura, turystyka i sport

OŚWIATA, KULTURA, TURYSTYKA I SPORT	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> – Dobry dostęp do szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego (wykwalifikowana kadra pedagogiczna, dobre wyposażenie szkół), – Łatwy dostęp do dóbr kultury m. łodzi, – Wysoki poziom wykształcenia Młodzieży , – Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich (jako potencjał turystyczny Gminy), – Istniejące na terenie Gminy zabytki, – Nowy Dom Kultury, – Podejmowanie inicjatyw kulturalnych przez 	<ul style="list-style-type: none"> – Niewystarczająca liczba świetlic wiejskich i niewystarczające wyposażenie, – Zły stan techniczny obiektów Istniejących (potrzeba wykorzystania wolnych pomieszczeń), – Zły stan techniczny niektórych obiektów zabytkowych, – Niezagospodarowane wyznaczone piesze i rowerowe szlaki turystyczne (ścieżki edukacyjne), – Niewystarczająca ilość oddziałów przedszkolnych przy szkołach, – Brak przedszkola,

mieszkańców i władze samorządowe,	<ul style="list-style-type: none"> – Niewystarczające wyposażenie placów zabaw dla dzieci na terenie Gminy, – Niewystarczająco rozwinięte zorganizowane formy wykorzystania istniejącej bazy sportowej, – Brak w Gminie obiektu typu „Orlik”
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – Dostępność środków na inwestycje publiczne z budżetu UE, – Dostępność środków na inwestycje prywatne z budżetu UE, 	

Tabela 4. Wyniki przeprowadzonej przez Zespół Roboczy analizy SWOT w obszarze zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo, tożsamość z gminą, więzi społeczne

ZDROWIE, POMOC SPOŁECZNA, BEZPIECZEŃSTWO, TOŻSAMOŚĆ Z GMINĄ, WIĘZI SPOŁECZNE	
Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> – Integracja rdzennej społeczności lokalnej, – Aktywizująca i integrująca rola parafii rzymskokatolickich, – Duża ilość organizacji pozarządowych, – Niski poziom przestępczości na terenie Gminy, – Wysoki poziom bezpieczeństwa, przeciwpożarowego (dobrze wyposażone i wyszkolone) jednostki OSP, 	<ul style="list-style-type: none"> – Ukryte bezrobocie, – Niedostateczne wsparcie osób niepełnosprawnych, – Duża liczba osób korzystająca z pomocy społecznej, – Rosnące rozwarstwienie ekonomiczne mieszkańców, – Słaba spójność rdzennej społeczności ze społecznością napływową, – Rosnące zagrożenie komunikacyjne na drogach powiatowych i krajowych w Gminie, – Niewystarczające zapewnienie potrzeb w zakresie opieki podczas dowozu dzieci do szkoły, – Brak komisariatu policji na terenie Gminy, – Zagrożenia komunikacyjne na węzle komunikacyjnym Rynek Nowosolna,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – Placówki służby zdrowia w najbliższym otoczeniu, – Dostępność środków na inwestycje publiczne z budżetu UE, – Dostępność środków na inwestycje prywatne z budżetu UE, 	<ul style="list-style-type: none"> – Pauperyzacja części mieszkańców,

Gmina Nowosolna

Wdrożenie Strategii Rozwoju Gminy Nowosolna do 2020 roku

Wykonawca:
ResPublic Sp. z o.o.
ResManagement s.c.

---

1. ZASADY ZARZĄDZANIA STRATEGIĄ

Skuteczna realizacja Strategii opiera się na następujących zasadach:

1. Podejście całościowe (kompleksowe).
2. Posiadanie priorytetów.
3. Koncentrowanie środków na zadaniach o największych społecznych korzyściach.
4. Tworzenie planów i działań zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju.
5. Rozwijanie współpracy partnerów społecznych.
6. Prowadzenie otwartej komunikacji z mieszkańcami.
7. Współpraca z partnerami w otoczeniu.
8. Prowadzenie stałego monitoringu Strategii.
9. Konsekwencja w realizacji zadań dla długookresowych celów Strategii.

Zasady zrównoważonego rozwoju:

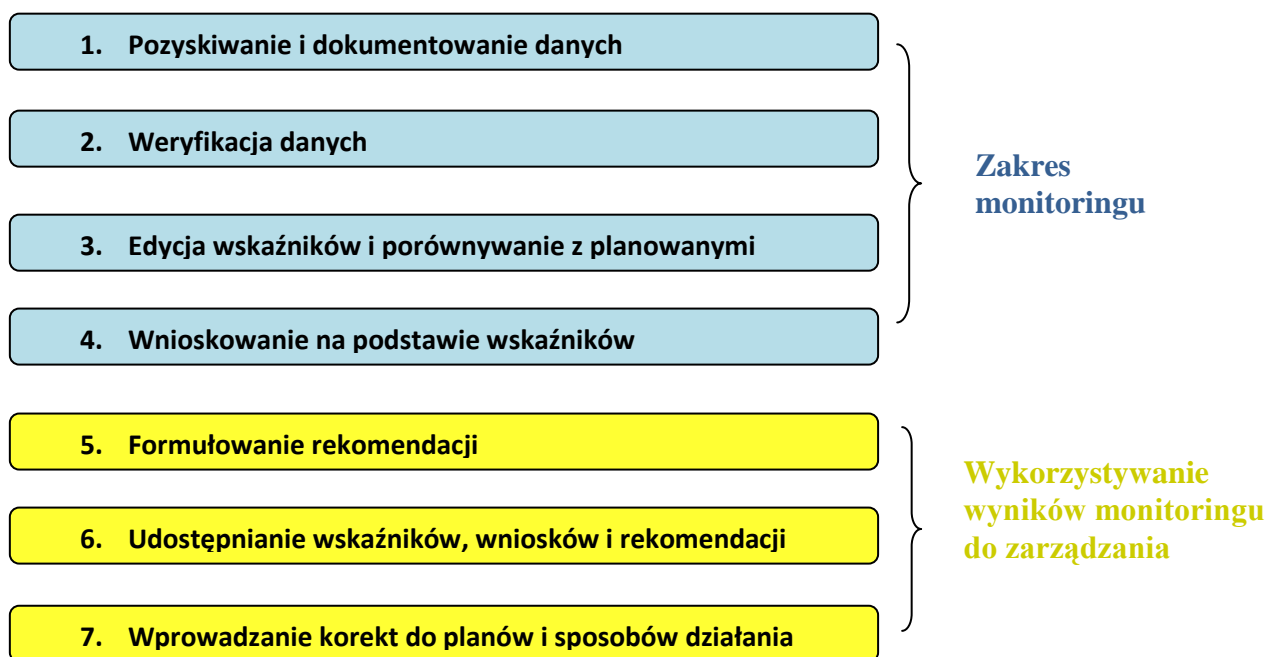
1. Zachowanie szansy dla przyszłych pokoleń na realizację ich potrzeb.
  2. Poszanowanie zasobów ze względu na ich ograniczoność.
  3. Harmonizowanie ekologicznych, społecznych i ekonomicznych celów rozwoju.
  4. Długookresowe podejście do analizowania, planowania i urzeczywistniania celów rozwoju.
-

2. SYSTEM MONITOROWANIA

Proces monitorowania obejmuje:

- Zdefiniowanie wskaźników dla poszczególnych celów Strategii,
- Określenie procedury monitorowania,
- Wyznaczenie jednostek i osób odpowiedzialnych za pozyskiwanie, przetwarzanie i udostępnianie poszczególnych grup wskaźników,
- Koordynowanie procesu monitorowania i administrowania bazą danych.

Schemat 1. Procedura monitorowania

3. WSKAŹNIKI DLA POSZCZEGÓLNYCH CELÓW OPERACYJNYCH

Do każdego z celów operacyjnych dla potrzeb systemu monitorowania rozwoju Gminy zaprojektowane zostały wskaźniki, których wykorzystanie będzie możliwe również przy opracowywaniu wniosków o dofinansowanie projektów ze środków zewnętrznych.

Do każdego z celów operacyjnych zostały przypisane odpowiednie jednostki organizacyjne Gminy Nowosolna. Są to Referaty, Zespoły Urzędu Gminy, Jednostki pomocnicze, pozostałe jednostki budżetowe odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów operacyjnych. Każdy z celów ma wskazaną komórkę wiodącą. Jednostki organizacyjne Gminy Nowosolna będą prowadziły działania w oparciu o programy i dokumenty operacyjne w zakresie własnej odpowiedzialności za realizację poszczególnych celów. System ten przedstawiony został za pomocą Schematu 1. Mapa programowania rozwoju Gminy Nowosolna.

Uwagi:

- Jeżeli nie jest to zaznaczone inaczej, to wskaźniki mierzone są rocznie,
- Wytluszczenie wskazuje jednostkę wiodącą dla danego celu operacyjnego.

Cele operacyjne	Wskaźniki podstawowe	Odpowiedzialne jednostki organizacyjne Gminy Nowosolna
1.1. Zmodernizowana i rozbudowana sieć wodociągowa	<ul style="list-style-type: none"> – Stopień zwodociągowania Gminy Nowosolna (odsetek mieszkańców Gminy/gospodarstw domowych podłączonych do sieci wodociągowej), – Jakość wody pitnej dostarczanej mieszkańcom (parametry), – Długość użytkowanej sieci wodociągowej z rur azbestowych, 	Referat ds. Inwestycji i Rozwoju, Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej
1.2. Pełna sanitacja obszaru Gminy	<ul style="list-style-type: none"> – Stopień skanalizowania Gminy Nowosolna (odsetek mieszkańców Gminy/gospodarstw domowych podłączonych do sieci kanalizacyjnej), – Objętość odprowadzanych ścieków w Gminie Nowosolna, – Ilość gospodarstw domowych posiadających przydomowe oczyszczalnie ścieków 	Referat ds. Inwestycji i Rozwoju, Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej
1.3. Rozbudowana i zmodernizowana infrastruktura drogowa na terenie Gminy	<ul style="list-style-type: none"> – Długość wyremontowanych, zmodernizowanych dróg w km, – Długość wybudowanych dróg w km, – Długość wybudowanych chodników w km, 	Referat ds. Inwestycji i Rozwoju,
1.4. Rozbudowane oświetlenie przy drogach gminnych i powiatowych	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba punktów świetlnych w Gminie Nowosolna, – Stosunek długości oświetlonych dróg do długości dróg ogółem w Gminie 	Referat ds. Inwestycji i Rozwoju,
1.5. Zwiększony poziom bezpieczeństwa na drogach gminnych, powiatowych i krajowych	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba skrzyżowań oświetlonych do skrzyżowań ogółem, – Liczba wypadków i kolizji drogowych odnotowanych przez Policję na obszarze Gminy, 	Referat ds. Inwestycji i Rozwoju,
1.6. Rozwinięty transport publiczny	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba kursów do roku bazowego z podziałem na przewoźników (MZK, PKP, Bus), – Liczba i długość linii autobusowych na terenie Gminy, 	Referat ds. Inwestycji i Rozwoju,

	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba miejscowości przez które przebiega bezpośrednio linia komunikacji zbiorowej 	
1.7. Powszechny dostęp do Internetu w oparciu o metropolitalną sieć szerokopasmowego Internetu	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba gospodarstw domowych posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu 	Referat ds. Inwestycji i Rozwoju,
1.8. Wysoka jakość środowiska przyrodniczego	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba dzikich wysypisk śmieci na terenie Gminy, – Ilość podpisanych umów na wywóz odpadów stałych i płynnych 	Stanowisko ds. rolnictwa, dz. gosp. ochrony środowiska
1.9. Wykonanie odwodnienia terenu Gminy	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba podtopień i zalań 	Referat ds. Inwestycji i Rozwoju,
2.1. Rozwinięta baza lokalowa instytucji kultury i edukacji	<ul style="list-style-type: none"> – Odsetek obiektów instytucji edukacji i kultury przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, – Odsetek miejscowości gminnych posiadających świetlicę wiejską, – Wielkość zaspokojonych potrzeb w zakresie edukacji i kultury, 	Referat ds. Inwestycji i Rozwoju, Stanowisko ds. oświaty, Stanowisko ds. edukacyjno-oświatowych, Gminne szkoły podstawowe i gimnazjum,
2.2. Rozwinięta baza sportowa	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba obiektów sportowych w Gminie, – Liczba obiektów sportowych z rozbudowanym lub wyremontowanym zapleczem 	Referat ds. Inwestycji i Rozwoju, Stanowisko ds. oświaty,
2.3. Rozszerzona oferta zagospodarowania czasu wolnego dzieci, młodzieży oraz dorosłych	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba mieszkańców korzystających z ofert placówek kulturalnych na 1000 mieszkańców, – Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców, – Liczba mieszkańców, którzy wzięli udział w imprezach organizowanych w Gminie na 1000 mieszkańców, – Liczba osób korzystających z obiektów sportowych na 1000 mieszkańców. – Liczba zorganizowanych wycieczek, zawodów, spotkań ich uczestników 	Stanowisko ds. oświaty, Stanowisko ds. edukacyjno-oświatowych, Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy, komunikacji społecznej, promocji, współpracy z org. pozarządowymi, sport, turystyka, Gminno Parkowe Centrum Kultury i Ekologii w Plichtowie, Gminne szkoły podstawowe i gimnazjum, Gminna Biblioteka Publiczna,
2.4. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystająca z segregacji śmieci w Gminie, – Liczba osób biorąca udział w programach ekologicznych, 	Stanowisko ds. rolnictwa, dz. gosp. ochrony środowiska, Stanowisko ds. oświaty, Stanowisko ds. edukacyjno-oświatowych, Gminno Parkowe Centrum Kultury i Ekologii w Plichtowie,
2.5. Skuteczna opieka socjalna	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób korzystająca z 	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

	<p>programów dla osób potrzebujących pomocy,</p> <ul style="list-style-type: none"> – Odsetek osób potrzebujących, którzy skorzystali z pomocy rzeczowej lub finansowej GOPS – Liczba zadań Gminy realizowanych przez organizacje pozarządowe 	<p>Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy, komunikacji społecznej, promocji, współpracy z org. pozarządowymi, sport, turystyka, Pełnomocnik ds. uzależnień,</p>
2.6. Zwiększona jakość usług lokalnych instytucji publicznych	<ul style="list-style-type: none"> – Odsetek gminnych instytucji publicznych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, – Wielkość pozyskiwanych środków zewnętrznych, 	<p>Referat ds. Inwestycji i Rozwoju, Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy, komunikacji społecznej, promocji, współpracy z org. pozarządowymi, sport, turystyka, Pełnomocnik ds. uzależnień,</p>
2.7. Rozwinięte więzi społeczne mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba istniejących lokalnych stowarzyszeń i organizacji, – Liczba zameldowanych na terenie Gminy mieszkańców (w porównaniu z latami ubiegłymi) 	<p>Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy, komunikacji społecznej, promocji, współpracy z org. pozarządowymi, sport, turystyka, Ewidencja ludności,</p>
3.1. Dostępne ścieżki, miejsca edukacyjne, sieć szlaków turystycznych i miejsc postojowych	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba nowo powstałych i odnowionych ścieżek, miejsc edukacyjnych, szlaków turystycznych i miejsc postojowych, 	<p>Referat ds. Inwestycji i Rozwoju, Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy, komunikacji społecznej, promocji, współpracy z org. pozarządowymi, sport, turystyka, Informacja turystyczna,</p>
3.2. Rozwinięta agroturystyka	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba gospodarstw agroturystycznych na terenie Gminy, – Liczba turystów korzystających z usług gospodarstw agroturystycznych (liczba sprzedanych noclegów), 	<p>Stanowisko ds. rolnictwa, dz. gosp. ochrony środowiska,</p>
3.3. Kulturowanie tradycji lokalnych i regionalnych	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wydarzeń kulturalnych w Gminie w danym roku, – Liczba osób biorąca udział w wydarzeniach kulturalnych na terenie Gminy, 	<p>Gminno Parkowe Centrum Kultury i Ekologii w Plichtowie, Gminna Biblioteka Publiczna, Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy, komunikacji społecznej, promocji, współpracy z org. pozarządowymi, sport, turystyka,</p>
4.1. Rozwinięte rolnictwo i agroturystyka	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba odbytych szkoleń dla rolników i uczestników tych szkoleń, – Procent areału upraw ekologicznych, 	<p>Stanowisko ds. rolnictwa, dz. gosp. ochrony środowiska,</p>
4.2. Rozwój strefy przemysłowej i przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba i wielkość inwestycji zlokalizowanych w strefie przemysłowej, – Liczba przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie Gminy, 	<p>Stanowisko ds. rolnictwa, dz. gosp. ochrony środowiska,</p>

5.1. Skuteczna promocja terenów inwestycyjnych	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba i wielkość inwestycji zlokalizowanych w strefie przemysłowej, – Wielkość wydatków na promocję, 	Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy, komunikacji społecznej, promocji, współpracy z org. pozarządowymi, sport, turystyka,
5.2. Skuteczna promocja oferty turystycznej Gminy	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba turystów odwiedzających Gminę, 	Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy, komunikacji społecznej, promocji, współpracy z org. pozarządowymi, sport, turystyka,
5.3. Skuteczna informacja mieszkańców	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba uczestników konsultacji społecznych, – Liczba uczestników badań ankietowych, 	Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy, komunikacji społecznej, promocji, współpracy z org. pozarządowymi, sport, turystyka,
5.4. Rozwinięta współpraca z gminami partnerskimi, sąsiednimi i organizacjami samorządowymi oraz pozarządowymi	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba gmin, organizacji partnerskich, – Liczba działań prowadzonych w ramach współpracy partnerskiej, 	Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy, komunikacji społecznej, promocji, współpracy z org. pozarządowymi, sport, turystyka,

4. WSPÓŁPRACA Z PARTNERAMI SPOŁECZNYMI PRZY REALIZACJI STRATEGII

Celem współpracy jest zwiększenie udziału społeczności w działaniach na rzecz realizacji celów Strategii Rozwoju Gminy Nowosolna do 2020 roku, w tym poprawy warunków życia mieszkańców. Ważnym elementem współpracy jest także zbieranie opinii i wniosków niezbędnych podczas podejmowania decyzji przez Władze Gminy. Poprawnie zaplanowany proces współpracy przyczyni się do wysokiego poziomu zaufania mieszkańców do działań podejmowanych przez Władze Gminy.

Zasady współpracy:

- Partnerstwo,
- Respektowanie odmiennych opinii na wspólne sprawy,
- Prawo do krytyki,
- Zaangażowanie we wspólne sprawy,
- Dobra wola, jasność intencji,
- Gotowość do współpracy,
- Respektowanie wspólnych uzgodnień.

Formy współpracy z partnerami społecznymi:

- Spotkania konsultacyjne,
- Warsztaty projektowe,
- Forum partnerów społecznych,
- Spotkania władz z mieszkańcami,
- Spotkania władz z przedstawicielami organizacji sektora prywatnego i pozarządowego,
- Konferencje i seminaria,
- Imprezy promocyjne,
- Badania ankietowe,
- Strona Internetowa Gminy.

Zadania Gminy w zakresie współpracy z partnerami społecznymi:

1. Prowadzenie bazy danych o partnerach społecznych i realizowanych z ich udziałem działań,
  2. Utrzymywanie kontaktu drogą internetową z partnerami społecznymi,
  3. Przygotowywanie harmonogramów bieżących działań w zakresie wspólnych działań i komunikacji,
  4. Realizacja działań zgodnie z harmonogramem,
  5. Zapewnianie warunków technicznych i lokalowych do spotkań,
  6. Opracowywanie wyników spotkań i konsultacji,
  7. Przygotowywanie materiałów dla mediów,
  8. Przygotowywanie i udostępnianie prezentacji multimedialnych,
  9. Inicjowanie wspólnych przedsięwzięć pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi,
  10. Organizowanie konkursów dla organizacji pozarządowych na realizację programów społecznych zgodnych ze strategią.
-